

VAPAAPUDOTUSKOULUTTAJAKOULUTUS JA -KELPOISUUS

KOULUTTAJAKURSSI

1 Koulutuksen yleisjärjestelyt

Kouluttajakurssin koulutus tapahtuu Suomen Ilmailuliitto ry:n (SIL) hyväksymän vapaapudotuskouluttajaeksaminaattorin järjestämänä. SIL pitää luetteloa hyväksymistään kurssieksaminaattoreista.

Evaluaattoreita on oltava yksi jokaista neljää kurssilaista kohti.

Eksaminaattorilla tarkoitetaan vapaapudotuskouluttaja- tai hyppymestarikurssin vastaavaa kouluttajaa, jolla on oikeus antaa koulutustodistus kurssin hyväksytysti suorittaneille.

Evaluaattorilla tarkoitetaan eksaminaattoria sekä eksaminaattorin kurssin arvioijaksi hyväksymää kouluttajaa (VPK/HM), jolla on vähintään 25 oppilasryhmähyppyä.

2 Koulutuksen tavoite

Koulutuksen tavoitteena on vapaapudotuskouluttajan tehtävien edellyttämän teoreettisen ja käytännön koulutuksen antaminen siten, että koulutettava sen perusteella:

- a) täyttää vapaapudotuskouluttajan kelpoisuudesta annetut vaatimukset
- b) pystyy kelpoisuuden saatuaan opettamaan koulutusohjelman mukaiset suoritukset yksittäiselle hyppyoppilaalle
- c) pystyy opetusmenetelmiä ja -välineitä käyttäen opettamaan siten, että hyppyoppilaat saavuttavat perus- ja jatkokoulutuksessa koulutusohjelmissä määritellyn koulutustason
- d) pystyy kouluttamaan ja turvallisesti pudottamaan oppilaan sekä analysoidaan oppilaan suoritukset ja antamaan niistä rakentavan palautteen
- e) kykenee opetuksellaan ja esimerkillään ohjaamaan oppilaitaan pitkäjänteiseen ja vastuuntuntoiseen toimintaan ilmailun parissa.

3 Pääsyaatimukset

Kurssille hakijalla (kouluttajakurssin alkaessa) on oltava:

- a) vähintään 18 vuoden ikä
- b) vähintään 200 itseaukaisuhyppyä
- c) vähintään C-lisenssi
- d) vähintään 2 vuotta voimassa ollut itsenäisen hyppääjän lisenssi
- e) suoritettuna kerhoissa tehtävät, erikseen määrätyt tehtävät; suoritukset on oltava merkittyinä suorituskorttiin (liite 1).

Ennen kurssin alkua on tehtävä kirjallinen koe, joka tarkastetaan kurssin alussa. 80 prosenttia kokeen vastauksista on oltava oikein. Mikäli koetta ei ole tehty ennen kurssin alkua tai kokeessa ei saavuteta hyväksytyä tulosta, koe uusitaan kurssin aikana ennen hyppytoiminnan aloittamista.

100 prosenttia uusintakokeen vastauksista on oltava oikein. Kirjallinen koe sisältää kysymyksiä, joihin vastaukset löytyvät seuraavista lähteistä:

- OPS M6-1
- Laskuvarjohyppääjän opas
- Laskuvarjohyppykouluttajan opas osat 1 ja 2
- laskuvarjohyppäämistä koskevat Suomen Ilmailuliitto ry:n ohjeet
- koulutusohjelmat

4 Tietopuolinen opetus

Tietopuoliseen opetukseen sisältyvät seuraavat aiheet:

- a) laskuvarjohyppäämistä koskevat määräykset ja ohjeet
- b) kaluston, varusteiden ja hyppyasiakirjojen tarkastus
- c) hyppykouluttajan tehtävät ja vastuu
- d) vaaratilanteet hyppytoiminnassa
- e) oppiminen ja opettaminen, koulutusohjelmat
- f) ilmailufysiologia
- g) sääoppi
- h) hyppyturvallisuus.

5 Harjoitukset

Kurssin aikana suoritetaan harjoituksia seuraavista aiheista:

- a) kaluston, varusteiden ja hyppyasiakirjojen tarkastaminen
- b) tehtävät hypylennolla (oppilaspudotukset ja vaaratilanteet)
- c) suorituksen kouluttaminen oppilaalle
- d) hypyn analysointi ja palautteen antaminen.

5.1 Kurssilaisten pitämät opetusharjoitukset

Kurssilaisten pitämien opetusharjoitusten tavoitteena on harjoittaa hypyoppilaan opetuksessa tarvittavaa kouluttajataitoa.

Opetusharjoittelussa noudatetaan seuraavia periaatteita.

- a) Harjoittelu järjestetään siten, että se mahdollisuuksien mukaan vastaa todellista koulutustilannetta.
- b) Harjoitusten aiheet liittyvät perus- ja jatkokoulutuksen suorituksiin.
- c) Palaute seuraa välittömästi harjoitusta ja on luonteeltaan enemmän suorituksen erittelyä kuin arvostelua.

Kurssin aikana kurssilainen antaa opetusnäytteitä, jotka kurssin evaluaattorit arvioivat.

6 Käytännön hyppytoiminta

Kurssin aikana kurssilaisille kuuluvat seuraavat tehtävät:

- a) Oppilaan tarkastaminen
- b) Oppilaana toimiminen
- c) Oppilaan pudottaminen
- d) FS-koulutus (arviointihypyt).

Käytännön hyppytoiminta sisältää myös UH-paikan määrittämisen sekä hätä- ja vaaratilanteissa tarvittavien toimintamallien harjoittelua.

6.1 Vapaapudotuskouluttajana toimimisen arviointi

Hyppytoiminta kurssin aikana sisältää vähintään seuraavat käytännön hyppytoiminnan harjoitukset:

- Kahden (2) FS-koulutusoppilaan ja
- neljän (4) 15” vapaan oppilaan pudottaminen

FS-oppilaana kurssin arviointihypyillä toimii kurssin eksaminaattori tai hänen nimeämänsä evaluaattori, lyhyissä vapaissa oppilaina voivat toimia kurssilaiset tai lisenssihyppääjät. Eksaminaattori tai evaluaattori valvoo suoritusten kaikki vaiheet ja varmentaa suoritukset koulutuskorttiin.

Mikäli kurssilainen ei onnistu saamaan FS-arviointihyppyä hyväksytysti läpi, hän saa uusia kummankin hypyn yhden kerran kurssin aikana.

6.2 Hylätyt tai tekemättä olevat suoritukset

Mikäli kurssin aikana jää hyväksymättömiä suorituksia, kurssilaisen tulee suorittaa puuttuvat aiheet 12 kuukauden kuluessa kurssin päättymisestä kurssin pitäjän tai hänen nimeämänsä eksaminaattorin kanssa. Muussa tapauksessa hänen tulee käydä koko kurssi uudelleen.

7 Kurssin kesto ja tuntierittely

Kouluttajakurssi kestää neljä päivää. Tuntimäärät on laskettu 3 kurssilaisen mukaan. Tuntierittelyn aiheotsikot ja kestot ovat ohjeellisia ja niitä voidaan muuttaa tarvittaessa.

Aihe	Oppitunti	Harjoitus	Huom.
Ennen hyppytoiminnan aloittamista			
Kurssin avaus ja kokeen tarkastaminen	1		
Kaluston, varusteiden ja asiakirjojen tarkastus	2		
Yleinen opetusoppi, oppitunnin/harjoituksen pitäminen	2	2	
Hyppytoiminta kurssikentällä	30'		
Oppilaan tarkastaminen (sis. HPK)	1	1	
Uloshyppypaikan määrittäminen	1		
Pudottaminen	30'	1h30'	
Hyppysuorituksen kouluttaminen	1	3	oppilasharjoitus
Hypyn suoritus ja havaintojen teko (Käsimerkit ml)	30'	45'	videoarviointi harjoitus
Palautteen antaminen, HPK	30'	1	
Ajankohta kouluttajan määritettävissä			
VPK:n tehtävät	1		
Käytännön hyppytoiminta	30'		18h45'
HM/VPK:n vastuu	30'		
Lentokone ja yhteistoiminta lentäjän kanssa	30'		
Vaaratilanteet hyppylennolla, turvallisuusilmoitus	30'	1	ilmoituksen teko
Vuorovaikutus	1		
Fysiologia	30'		
Toiminta onnettomuustilanteissa	1		
Hyppyonnettomuudet Suomessa	3		
Sääoppi, tietolähteet	30'		
Määräys- ja ohjeympäristö	1		
Yhteensä	20	10h15'	18h45'

8 Kurssitodistus

Eksaminaattori antaa hyväksytysti suoritetusta kouluttajakurssista todistuksen.

VAPAAPUDOTUSKOULUTTAJAN KELPOISUUDEN HAKEMINEN

Ennen kuin C- tai D-lisenssin omaava hyppääjä voi toimia vapaapudotuskouluttajana, hänen on täytettävä seuraavat sekä Suomen Ilmailuliitto ry:n ohjeissa **Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset** luetellut kelpoisuusvaatimukset.

I Kouluttajakurssi

Hyppääjän on suoritettava hyväksytysti kouluttajakurssi. Suoritukset on oltava kirjattuina koulutuskorttiin.

II Toimenpiteet ennen kurssia tai kurssin jälkeen

Ennen kouluttajakurssia tai sen jälkeen VPK-kandidaatin on toimittava alkeiskurssilla itsenäisenä apukouluttajana seuraavasti:

- Toiminut apukouluttajana uloshyppy- ja kaatumisharjoituksissa sekä vaaratilanteet koneessa ja uloshypyssä (repun aukeaminen koneessa, hätähyppy ja pakkolasku, koneeseen kiinni jääminen).

III Toimenpiteet kurssin jälkeen

Kouluttajakurssin jälkeen VPK-kandidaatin on toimittava radiokouluttajana sekä suoritettava harjoituspudotuksia koulutuspäällikön nimeämien hyppymestareiden valvonnassa seuraavasti:

- Oikeus toimia itsenäisenä radiokouluttajana ja on tehnyt vähintään yhden itsenäinen radio-ohjauksen.
- Vähintään 5 itseaukaisupudotusta, joissa vapaapudotus on 15 s tai enemmän.

Pudotuksia on suoritettava vähintään kahdella konekuormalla.

Koulutuspäällikön hyväksytyä pudotukset VPK hakee itselleen kelpoisuuden Suomen Ilmailuliitosta.

USPA COACH-KELPOISUUDEN KONVERTOINTI

USPA Coach-kelpoisuus voidaan konvertoida Vapaapudotuskouluttajan kelpoisuudeksi suorittamalla Kouluttajakurssin kirjallinen koe, hankkimalla kerhossa radiokouluttajan pätevyys sekä pudottamalla neljä vähintään 15" vapaata VPK-eksaminaattorin valvonnassa.

LIITE 1**KOULUTTAJAKURSSIN SUORITUSKORTTI**

Nimi: _____

ENNEN KURSSIN ALKAMISTA:

1. a) Seurannut vähintään yhden alkeiskurssin koulutuksen kokonaisuudessaan sekä keskustellut kurssin kouluttajan kanssa havainnoistaan teoriaopetuksesta ja harjoituksista.

_____
 KP/AKP Pvm

1. b) Saanut radiokouluttajan teoriakoulutuksen.

_____
 KP/AKP Pvm

1. c) Omaa riittävät vapaapudotustaidot.

_____
 KP/AKP Pvm

2. Vastannut kirjallisen kokeen kysymyksiin vähintään 80 % oikein.

_____
 Eksaminaattori Pvm

KURSSIN AIKANA:

3. Johtanut hyväksytysti kaksi harjoitusta kouluttajan antamasta aiheesta.

_____
 Evaluaattori Pvm

_____
 Evaluaattori Pvm

4. Osoittanut pystyvänsä opettamaan oppilaalle seuraavat asiat:

- floater exit
 _____
 Evaluaattori Pvm

- diver exit
 _____
 Evaluaattori Pvm

- forward and dock
 _____
 Evaluaattori Pvm

- fall rate

_____
 Evaluaattori Pvm

- tracking with awereness

_____
 Evaluaattori Pvm

5. Osoittanut pystyvänsä antamaan hypyn hyväksytyn arvioinnin.

_____
 Evaluaattori Pvm

6. Tarkastanut oppilaan varusteet oikein.

_____
 Evaluaattori Pvm

KURSSIN AIKANA TAI SEN JÄLKEEN:

7. Suoriutunut hyväksytysti kahdesta FS-hypystä ja arvioinnista.

_____
 Evaluaattori Pvm

_____
 Evaluaattori Pvm

8. Suoriutunut hyväksytysti neljän oppilaan 15" vapaan pudotuksesta ja arvioinnista.

_____
 Evaluaattori Pvm

_____
 Evaluaattori Pvm

_____
 Evaluaattori Pvm

_____
 Evaluaattori Pvm

9. OSALLISTUNUT KAIKKIIN KURSSIN OSA-ALUEISIIN

_____
 Eksaminaattori Pvm

26.1.2021

LIITE 2

1. a) Toiminut apukouluttajana uloshyppy- ja kaatumisharjoituksissa sekä vaaratilanteet koneessa ja uloshypyssä (repun aukeaminen koneessa, hätähyppy ja pakkolasku, koneeseen kiinni jääminen).

_____
KP/AKP Pvm

1. b) Oikeus toimia radiokouluttajana ja vähintään yksi itsenäinen radio-ohjaus.

_____
KP/AKP Pvm

**VAPAAPUDOTUSKOULUTTAJAN HARJOITUS-
PUDOTUKSET**

**Vähintään viisi pudotusta vähintään kahdella konekuormalla.
(Koontilomake koulutuspäällikön arkistoon)**

Nimi: _____

SUORITUS	PÄIVÄMÄÄRÄ	VPK:n TOIMINNAN ARVIOINTI ja VALVOVAN PL-/NHM:n ALLEKIRJOITUS
esim. 15”		

